

Порядок і умови отримання послуги «Муніципальна няня»

Олег Луців

Заступник адвокаційного координатора
БФ «ПРАВО НА ЗАХИСТ»

1. ВАЖЛИВІСТЬ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ З ДОГЛЯДУ ЗА ДИТИНОЮ “МУНІЦИПАЛЬНА НЯНЯ”

“Муніципальна няня” – це послуга компенсації від держави догляду за дитиною до досягнення певного віку. Користуючись цією послугою, батьки дітей отримують можливість працювати, залучаючи при цьому до догляду за дітьми няню.

За інформацією Державної служби України у справах дітей, майже 1,5 тисячі українців скористалися послугою з догляду за дитиною муніципальна няня. З них третина звернулися по компенсацію у 2024 році (станом на липень 2024 року).

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ПОСЛУГИ “МУНІЦИПАЛЬНА НЯНЯ”

Механізм відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною до трьох років «муніципальна няня» врегульовано:

(1) постановою Кабінету Міністрів України № 68 від 30 січня 2019 року, якою затверджено Порядок відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною до трьох років “муніципальна няня” (далі – Порядок № 68 від 30 січня 2019 року);

(2) постановою Кабінету Міністрів України № 664 від 07 червня 2024 р. “Деякі питання відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною “муніципальна няня” на період воєнного стану та протягом трьох місяців після його припинення або скасування” (далі – Постанова КМУ № 664 від 07 червня 2024 р.).

3. ОСОБИ, ЯКІ МОЖУТЬ ОТРИМАТИ КОМПЕНСАЦІЮ ПОСЛУГИ “МУНІЦИПАЛЬНА НЯНЯ”

Право на отримання компенсації послуги “муніципальна няня” на період воєнного стану та протягом трьох місяців після його припинення або скасування мають громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які є батьками, опікунами дитини, на законних підставах проживають на території України, які доглядають за:

- дитиною з інвалідністю до шести років, дитиною до шести років, хворою на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитиною до шести років, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, якій не встановлено інвалідність;
- дитиною до шести років, якщо один із батьків, опікунів є особою з інвалідністю I чи II групи;
- дитиною до трьох років, якщо один із батьків, опікунів є внутрішньо переміщеною особою;
- дитиною до шести років, яка разом із батьками, опікунами проживає на території адміністративно-територіальної одиниці, де неможливо забезпечити відповідно до рішень військових адміністрацій та органів місцевого самоврядування функціонування закладів дошкільної освіти, необхідних для реалізації державних гарантій забезпечення безпечного освітнього процесу в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду).

4. АЛГОРИТМ ОТРИМАННЯ ПОСЛУГИ “МУНІЦИПАЛЬНА НЯНЯ”

- (1)** Укладенням договору з муніципальною нянею.
- (2)** Подання заяви та документів/відомостей у паперовій або електронній формі, передбачених пунктами 8, 9 Порядку КМУ № 68 від 30 січня 2019 року;
- (3)** Розгляд поданих документів структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад.
- (4)** Перевірка факту реєстрації фізичної особи - підприємця/юридичної особи, яка надає послугу з догляду за дітьми.
- (5)** Прийняття рішення про призначення/відмову в призначенні компенсації послуги “муніципальна няня”.
- (6)** Інформування про прийняте рішення.
- (7)** Отримання заявниками адресної грошової компенсації.

5. ОСОБЛИВОСТІ ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ ПОСЛУГИ “МУНІЦИПАЛЬНА НЯНЯ”

1. Вимоги до особи, яка надає послугу з догляду за дітьми.

Муніципальною нянею не можуть бути родичі першого ступеня споріднення.

Муніципальна няня, яка є:

фізичною особою - підприємцем (КВЕД 97.00 та/або КВЕД 88.91), може забезпечувати догляд одночасно не більш як за трьома дітьми з однієї чи різних сімей за адресою, визначеною працівником, або за однією з адрес проживання дітей за письмовою згодою батьків всіх дітей, про що зазначається в договорі про здійснення догляду за дитиною. Також у договорі визначаються умови з організації заходів безпеки дітей;

юридичною особою (КВЕД 78.20 та/або КВЕД 85.10), може забезпечувати догляд одночасно не більш як за шістьма дітьми з однієї чи різних сімей за адресою, визначеною муніципальною нянею, або за однією з адрес проживання дітей за письмовою згодою батьків всіх дітей, про що зазначається в договорі, з урахуванням того, що за шістьма дітьми забезпечується догляд двома працівниками. Муніципальна няня, яка є юридичною особою, зобов'язана організувати та забезпечити безперешкодний доступ дітей до укриття.

6. ОСОБЛИВОСТІ ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ ПОСЛУГИ “МУНІЦИПАЛЬНА НЯНЯ” (ПРОДОВЖЕННЯ)

2. Обмеження щодо одержувачів вартості послуги з догляду за дитиною “муніципальна няня”.

Відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною “муніципальна няня” не призначається батькам:

- (1) які є батьками-вихователями, прийомними батьками, якщо вони отримують грошове забезпечення відповідно до законодавства, та
- (2) батькам, які перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

3. Строки призначення послуги з догляду за дитиною “муніципальна няня”.

Відшкодування призначається на строк здійснення догляду за дитиною, визначений у договорі, але не більш як до досягнення дитиною трьох або шести років відповідно до пункту 1 Постанови КМУ № 664 від 07 червня 2024 р.

Після закінчення трьох місяців після припинення або скасування воєнного стану продовжується для заявника, який здійснює догляд за дитиною, визначеною в абзацах другому і третьому пункту 1 Постанови КМУ № 664 від 07 червня 2024 р., до досягнення нею трирічного віку.

7. ОСОБЛИВОСТІ ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ ПОСЛУГИ “МУНІЦИПАЛЬНА НЯНЯ” (ПРОДОВЖЕННЯ)

4. Відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною “муніципальна няня” внутрішньо переміщеній особі (далі – ВПО).

Відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною “муніципальна няня” призначається одному з батьків, опікунів дитини. Заявник, який є ВПО або який проживає на території адміністративно-територіальної одиниці, де неможливо забезпечити функціонування закладів дошкільної освіти, має право на призначення і відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною “муніципальна няня” у разі, коли батьки, опікуни дитини відповідають хоча б одній з таких вимог:

- (1) працюють за наймом на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством;
- (2) забезпечують себе роботою самостійно (як фізична особа - підприємець);
- (3) здійснюють перепідготовку або підвищення кваліфікації;
- (4) перебувають на обліку як безробітні не більш як шість місяців;
- (5) беруть участь у громадських роботах;
- (6) беруть участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку із збройною агресією РФ проти України.

Заявник, який є ВПО або який проживає на території адміністративно-територіальної одиниці, де неможливо забезпечити функціонування закладів дошкільної освіти, **втрачає право на відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною “муніципальна няня”** у разі (1) оформлення одним з батьків, опікунів дитини відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, (2) припинення одним з них працевлаштування або самозайнятості, (3) перебування одним з них на обліку як безробітного понад шість місяців, завершення перепідготовки чи підвищення кваліфікації або (4) відновлення функціонування закладів дошкільної освіти на території адміністративно-територіальної одиниці, на якій проживає заявник.

8. ОСОБЛИВОСТІ ВІДШКОДУВАННЯ ВАРТОСТІ ПОСЛУГИ “МУНІЦИПАЛЬНА НЯНЯ” (ПРОДОВЖЕННЯ)

Для відшкодування вартості послуги заявник, який є ВПО або проживає на території адміністративно-територіальної одиниці, де неможливо забезпечити функціонування закладів дошкільної освіти, додатково до стандартного пакета документів подає в паперовій або електронній формі копію/скановану копію таких документів:

- документа з основного місця роботи батьків, опікунів, що підтверджує зайнятість кожного з них та непереребування їх у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- довідки про сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (індивідуальні відомості про застраховану особу за формою ОК-7) (для фізичних осіб - підприємців);
- довідки про перебування на обліку в статусі безробітного у центрі зайнятості (для ВПО, які перебувають на обліку як безробітні);
- ваучера з центру зайнятості для підтримання конкурентоспроможності деяких категорій громадян на ринку праці або довідки з місця проходження навчання/перепідготовки/підвищення кваліфікації (для ВПО);
- рішення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради про припинення діяльності закладів дошкільної освіти.

- Послуга “муніципальна няня” є надзвичайно важливою в умовах війни, оскільки дозволяє батькам чи опікунам дитини отримати додаткову підтримку в догляді за дітьми. Війна призвела до переміщення багатьох сімей, руйнування інфраструктури, втрати робочих місць та інших соціальних викликів. У такій ситуації послуга "муніципальна няня" допомагає поєднувати роботу та догляд за дітьми, що є критично важливим для забезпечення стабільності в родині та її економічного добробуту.
- Однак правовий механізм реалізації вказаної послуги потребує вдосконалення, оскільки процес оформлення та отримання компенсацій іноді є надто складним для багатьох родин. Потрібно підвищити доступність та поінформованість громадян щодо цієї послуги, а також забезпечити більш гнучкі умови її надання, враховуючи специфічні потреби сімей в умовах воєнного стану.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

Олег Луців

заступник адвокаційного
координатора
БФ «ПРАВО НА ЗАХИСТ»

ol.lutsiv@r2p.org.ua